

Mönkijä kuntoutusvälineeksi

Mönkijä toimii parhaimmillaan kokonaisvaltaisena kuntoutusvälineenä. Se tukee henkilön psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä. Ajossa varsinkin automaattivaihteiset mallit ovat erittäin helppokäyttöisiä ja luotettavia.

Hankintaa suunniteltaessa kannattaa aina ensin selvittää mönkijän **kokonaishinta** ja sen jälkeen vasta tehdä kotikunnalle kuntoutukseen liittyvä hakemus. Mönkijän kertahankintahinta on enimmillään noin 12 000 euroa.

Mikäli ajoneuvo on tarkoitettu tieliikennekäyttöön, on siinä oltava liikennevakuutus. Edullisin liikennevakuutus on **traktoriksi rekisteröidyillä mönkijällä** (ajoneuvoluokka T3). Tällä ajopelillä liikennevakuutus maksaa noin 50 euroa vuodessa ja täyskasko noin 200 euroa vuodessa. Traktoriksi rekisteröityä mönkijää saavat ajaa T-kortin omistavat yli 15-vuotiaat henkilöt. Traktorimönkijällä pääsee noin 40 km/h.

Tieliikenteeseen ovat tarkoitettuja myös **nelipyörät** (ajoneuvoluokka L7E). Niiden liikennevakuutusmaksut ovat sidottuja koneen moottorivilavuuteen ja vaihtelevat 200-280 euroa vuodessa. Täyskasko näihin mönkkäreihin maksaa 400-900 euroa vuodessa. Lisäksi näistä mönkijöistä maksetaan autoveroa, joka on esimerkiksi 500 kuutioisella mönkijällä 1 500 – 2 000 euroa. Ajajalla täytyy olla moottoripyöräkortti, jonka saaminen edellyttää vähintään 16-vuoden ikää. Kuljettajan ja kyyditettävän on käytettävä kypärää.

Kevyitä nelipyöriä (ajoneuvoluokka L6E) saavat ajaa 15-vuotiaat mopokortin suorittaneet henkilöt. Niiden suurin sallittu nopeus on 45 km/h. Kypärä kuuluu myös kevyttä nelipyörää ajavalle kuskille.

Maastomönkijöiksi rekisteröidyillä laitteilla ei saa lähteä tielle, mutta niillä voi tilapäisesti ylittää tien. Näiden mönkkäreiden tehoa ei ole rajattu.

Anoessaan kotikunnalta tukea kuntoutukseen tarkoitetun mönkijän hankintaan voi hakija vedota **vammaispalvelulakiin**. Vammaispalvelulain 9 §:ssä säädetään taloudellisista tukitoimista, joiden mukaan päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tarvittavien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista korvataan puolet. Vakiomalliseen mönkijään tehdyt vammaisuuden edellyttämät välttämättömät muutostyöt korvataan kuitenkin kokonaan.

Ajamista helpottavat laitteet tulee myös tarvittaessa muutoskatsastaa paikallisella katsastusasemalla.

Kunta voi omistaa välineen ja antaa **käyttöoikeuden** vammaiselle henkilölle. Näin asiakas vastaa käyttökustannuksista ja kunta huolto- ja korjauskustannuksista.

Teksti: Pia Kirkkomäki, lokakuu 2009

Lähteet: Tarkastusinsinööri Tuomas Peltokangas, Ajoneuvohallintokeskus ja yrittäjä Pentti Kaulamo, Leppävirta

Lisätietoja Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n Malike- toiminnasta:

www.malike.fi